

Huvudman

Botkyrka kommun
utbildning@botkyrka.se

Beslut

Datum 2024-05-30

Dnr 2023:5918

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tallidsskolan i Botkyrka kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 8 november 2023

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun en anmärkning avseende brister rörande åtgärdsprogrammets utformning. Botkyrka kommun ska senast **onsdag den 14 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra studietid, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5918) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde hösten 2023 en planerad tillsyn av Tallidsskolan i Botkyrka kommun utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys.

Skolinspektionen förelade den 8 november 2023 Botkyrka kommun att åtgärda brister inom områdena extra studietid, särskild bedömning samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Botkyrka kommun har den 2 april 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har den 24, 25 och 29 april 2024 genomfört intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Botkyrka kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Huvudmannen ska även se till att personalen som har hand om utbildningen i verksamheten ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 § skollagen).

Anmärkning

Åtgärdsprogrammen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av de till Skolinspektionen 25 inlämnade åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av stöd och hur det ska tillgodoses samt när åtgärderna ska utvärderas och vem som är ansvarig för utvärderingen. Det framgår av vissa åtgärdsprogram när de ska följas upp men det framgår inte av något åtgärdsprogram vem som är ansvarig för uppföljningen.

Av intervjuerna med elevhälsan och rektorn framkommer att det är så mallen ser ut som skolan har fått från verksamhetsstöd i förvaltningen.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och

utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommuns verksamhet vid Tallidsskolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller åtgärdsprogrammets utformning då det i besluten om åtgärdsprogram inte framgår vem som är ansvarig för uppföljningen av åtgärder. Vidare framgår för flertalet åtgärdsprogram inte heller när uppföljningen ska ske trots att det togs upp som en brist i föreläggandet från den 8 november 2023.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Botkyrka kommuns verksamhet vid Tallidsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdsprogrammets utformning då det inte framgår av besluten vem som är ansvarig för uppföljningen av de beslutade åtgärder och för flertalet åtgärdsprogram inte heller när uppföljning ska ske. Mot bakgrund av att åtgärdsprogrammen i övrigt uppfyller författningarnas krav, bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Botkyrka kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att det finns extra studietid på Tallidsskolan för eleverna i årskurs 4 och 5 på onsdagar två timmar samt på torsdagar två timmar, vilket syns i elevernas scheman. Lärarna uppger i intervjun att elever som varit sjuka och missat undervisning kommer på dessa pass och får hjälp att komma i kapp.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskild bedömning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den till Skolinspektionen inlämnade dokumentationen av genomförandet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass och bedömningsstödet i årskurs 1 framkommer att i stort sett alla elever visar någon indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaperna i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

Av förteckningen över vilka elever som fått en särskild bedömning i samråd med specialläraren framkommer att mindre än hälften av eleverna varit föremål för en sådan bedömning, men i intervju med lärarna i förskoleklass och lågstadiet uppgav lärarna att alla elever som har visat indikationer har diskuterats på de särskilda bedömningsmötena.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att de elever som ansågs behöva extra anpassningar fick anpassningar framtagna i samråd med specialläraren. Lärarna uppgav vidare att anpassningarna skrevs in i det digitala verktyget Vklass, som personal och vårdnadshavare har tillgång till.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklass och lågstadiet om det utifrån nationella kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov finns en indikation på att en elev inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. (3 kap. 4 och 4 a §§ skollagen)

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159

Telefon: 08-586 080 00, E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 3 kap. 5 § eller 7 § skollagen redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den till Skolinspektionen inlämnade förteckning över vilka elever som har extra anpassningar framgår att 7 elever av 28 i förskoleklassen och 13 av 48 elever i årskurs 1 har extra anpassningar. I intervjun med lärarna däremot framkommer att många fler elever får extra anpassningar genom att många extra anpassningar ges på gruppnivå. Lärarna uppger att de på gruppnivå ger bildstöd, tidvisare (*time-timer*), korta pauser, rörelsepaus, skärmar, hörselkåpor, små klasser och en extra personal i varje klassrum och att dessa generella extra anpassningar inte alltid skrivs in i Vklass.

Av intervjuer med lärare, biträdande rektorer och rektorn framkommer att i de fall de extra anpassningarna inte ger resultat för eleven och läraren befarar att eleven inte kommer att nå de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls eleven till rektorn för utredning om särskilt stöd. Lärarna uppgav vidare att en anmälan görs muntligt på eht-mötet och specialläraren dokumenterar den. Sedan Skolinspektionens föreläggande har 24 anmälningar för utredning om särskilt stöd inkommit till rektorn. Dessa utredningar har lett till 17 beslut om att upprätta åtgärdsprogram och fyra beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Tre utredningar var fortfarande pågående vid Skolinspektionens uppföljningsbesök.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ges särskilt stöd. Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Anna Malmenfelt.

Utredare Anna Högfors Lindståhl har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Matilda Kaijser medverkat.